

# Ozorowski, Mieczysław

---

## Służba kapłańska w Kościele

---

Studia Teologiczne 27, 9-19

---

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach  
dozwolonego użytku.

KS. MIECZYŚLAW OZOROWSKI

## SŁUŻBA KAPŁAŃSKA W KOŚCIELE

**Treść:** Wstęp; Jedyne Kapłaństwo Chrystusa; Kapłaństwo wspólne; Powołanie do kapłaństwa służebnego; Posługa kapłaństwa służebnego; Zakończenie.

### Wstęp

Papież Benedykt XVI ogłosił 19 czerwca 2009 Rok poświęcony kapłaństwu. Prosił również wszystkich wiernych, aby modlili się za kapłanów. Patronem tego Roku ogłosił świętego Jana Vianney. Problem wydaje się być wagi palącej, ponieważ wielu ludzi spostrzega kryzys kapłaństwa. Posiada on wiele różnych przejawów. Najbardziej niebezpieczny przejaw polega na tym, że w świecie drastycznie spada ilość powołań do kapłaństwa. Trudno jednakże wyobrazić sobie Kościół bez kapłanów.

Teologia kapłaństwa jest dobrze rozwinięta i właściwie określona od samego początku istnienia Kościoła. Wydaje się jednakże, że tak poważnego kryzysu związanego z rolą i tożsamością kapłana nie było od wielu stuleci. Celem niniejszego, krótkiego opracowania nie jest odszukanie źródeł owych zawirowań, ale przypomnienie najistotniejszych punktów oparcia dla teologii kapłaństwa. Nauka ta jest w syntetyczny sposób zawarta w nauczaniu Soboru Watykańskiego II, w Katechizmie Kościoła Katolickiego oraz w nauczaniu ostatnich Papieży.

### 1. Jedyne Kapłaństwo Chrystusa

W Nowym Testamencie List do Hebrajczyków przyznaje Chrystusowi tytuł jedyne, najwyższego Arcykapłana, który składa ofiarę doskonałą (Hbr 10, 5-14). Sam Chrystus za swego ziemskiego życia unikał takiego tytułu wobec samego siebie, aby nie być źle zrozumianym przez swych współczesnych<sup>1</sup>. W Starym Testamencie oddzielano kapłanów od ludu. Nie

<sup>1</sup> M. THURIAN, *Tożsamość kapłana*, Kraków 1996, s. 18.

wyobrażano bowiem, aby zjednoczenie z Bogiem mogło się dokonać bez oderwania się od rzeczywistości ziemskich<sup>2</sup>. Jezus Chrystus nie tylko ofiarowuje samego siebie za grzechy ludy, jako doskonałą ofiarę przebłągalną za grzechy wszystkich ludzi ale też nigdy nie odseparował się od swojego ludu ponieważ „musiał się upodobnić pod każdym względem do braci” (Hbr 2,17). Ofiara Chrystusa była aktem solidarności ze wszystkimi ludźmi. Kapłaństwo Chrystusa wyrażało się w postawie miłości i posłuszeństwa wobec Swojego Ojca i wobec wszystkich ludzi. Należy to rozumieć jako przejaw miłosierdzia Bożego i miłości ofiarnej<sup>3</sup>. Jezus nie przyszedł, aby mu służyło, lecz żeby służyć i dać swoje życie na okup za wielu” (Mk 10,45). Chrystus ukazuje się nam jako Kapłan, który przelewa własną krew na pojednanie (Mk 14,25).

Zadaniem Kapłana jest konsekrowanie świata Bogu przez składanie ofiar i przez wstawienictwo. Chrystus złożył jedyną ofiarę, którą Bóg z pewnością przyjął. Jego kapłaństwo zostało wypełnione w ofierze na Krzyżu (KKK 1544), który „jedną ofiarą udoskonalił na wieki, tych którzy są uświęceni” (Hbr 10,14). W Misterium Wcielenia, Męki, Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa następuje absolutne wypełnienie (w nadmiarze) wszelkiego kapłaństwa<sup>4</sup>. W Liście do Hebrajczyków Chrystus ukazuje się jako kapłan doskonały i ostateczny, ponieważ jest on wypełnieniem kapłaństwa Izraela według porządku Melchizedeka (Hbr 4,14-5,10). Kapłaństwo Chrystusa przewyższa kapłaństwo starotestamentalne oraz wszelkie inne rodzaje kapłaństwa starożytne i współczesne, ze względu na wyższość żertwy i ofiarnika<sup>5</sup>. Kapłaństwo Chrystusowe uobecnia się w kapłaństwie służebnym, które jest uczestnictwem w jedynym kapłaństwie Chrystusa. Tylko Chrystus jest prawdziwym Kapłanem, a inni są tylko jego sługami (KKK 1545).

W ziemskim życiu Jezusa funkcja kapłańska objawiała się przede wszystkim przez jego modlitwę, która obejmowała wszystkich potrzebujących, chorych, opętanych, nieszczęśliwych. Modlitwa Jezusowa obejmowała cały lud, a zwłaszcza tych, którzy uwierzyli, że Ojciec Go posłał (J 17,8). W sposób szczególny Jezus modlił się o uświęcenie kapłanów, tak jak w dniu Zadośćuczynienia za grzechy Najwyższy Kapłan Izraelski mo-

---

<sup>2</sup> A. SUSKI, *Kapłaństwo powszechne i urzędowe według Nowego Testamentu*, w: *Kapłan pośród ludu kapłańskiego*, red. W. Słomka, Lublin 1993, s. 14.

<sup>3</sup> E. OZOROWSKI, *Kościół, Zarys eklezjologii katolickiej*, Wrocław 1984, s. 130.

<sup>4</sup> A. SICARI, *Kapłaństwo Chrystusa*, w: *Kapłaństwo*, red. L. Balter, Poznań-Warszawa 1988, s. 21.

<sup>5</sup> E. OZOROWSKI, *Kościół, Zarys eklezjologii katolickiej*, Wrocław 1984 s. 131.

dlił się o uświęcenie kapłanów złączonych z jego posługą (J 17,20-21)<sup>6</sup>. W swojej ofierze krzyżowej Chrystus połączył funkcję prorocką, kapłańską i królewską. „Wypełnia Słowo Boże jako Prorok doskonały, poświęca siebie w ostatecznej ofierze, będąc jednocześnie Kapłanem na wieki i Zbawcą Ofiarą. Jego królewska władza Pasterza wynika z Jego ofiary jako Baranka paschalnego”<sup>7</sup>.

Chrystus przez swoją śmierć na krzyżu przywrócił człowiekowi komunię z Bogiem, dokonując z Nim pojednania przez „Krew Przymierza, która za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów (Mt 26,28). Syn Boży, przyjmując w pełni naszą grzeszną i śmiertelną naturę, wypełnia aż do ostatecznych konsekwencji obietnicę przymierza z ludźmi, daną przez Ojca. Ofiara krzyża polega na tym, że Bóg przywraca pełną komunię i jedność ze swym ludem wyzwalając go z grzechu. Krew Nowego Przymierza nie służy do uśmierzenia Gniewu Boga w stosunku do ludzi, ale wskazuje do czego może posunąć się miłość Boga do człowieka, aż do oddania życia swego Syna za nas i dla naszego zbawienia (KKK 613). To, co jest ofiarowane Bogu jest w rzeczywistości darem Boga dla człowieka (Rz 3,25-26). Ofiara Chrystusowa jest nieprzemijalna, nie zniknęła w przeszłości ale trwa po wszystkie czasy (KKK 1084-1085). W Liturgii Eucharystycznej jest przedłużony dalszy ciąg Zbawczego posłannictwa Chrystusa w Kościele i dla Kościoła, jako widzialnego znaku komunii Boga z ludźmi (KKK 1324n).

## **2. Kapłaństwo wspólne**

Od Soboru Watykańskiego II wielu teologów odważnie rozwija naukę Kościoła o kapłaństwie wspólnym wszystkich ochrzczonych. Nie jest to nowy pogląd, który „pojawił się” lub został dopiero odkryty w drugiej połowie XX wieku. Nie mniej jednak przez ostatnie stulecia Kościół dość ostrożnie poruszał ten temat, ze względu na przykre doświadczenia z sektami i polemikę z protestantyzmem. Dwa rodzaje kapłaństwa: wspólne i służebne są zakorzenione w tym samym kapłaństwie Chrystusa. Różnią się jednak nie tylko stopniem, ale istotą i są sobie wzajemnie przyporządkowane (KK 10).

---

<sup>6</sup> M. THURIAN, *Tożsamość kapłana*, Kraków 1996, s. 56.

<sup>7</sup> M. THURIAN, *Tożsamość kapłana*, Kraków 1996, s. 67.

Każdy ochrzczony otrzymał niezniszczalne znamię Ducha, które przeznacza go do udziału w kulcie (KK 11). Poprzez chrzest stajemy się żywymi kamieniami świątyni duchowej i stanowimy święte kapłaństwo (1P 2,4-5). Lud Boży jest upoważniony i powołany do wypełnienia czynnej roli kapłańskiej w liturgii Mistycznego Ciała Chrystusowego – Kościoła (KL 14). Sakramenty chrztu, bierzmowania i sakrament święceń wyciskają niezatartą pieczęć, dzięki której chrześcijanin należy do Kościoła i uczestniczy w kapłaństwie Chrystusa, odpowiednio do swego stanu i pełnionej funkcji (KK 1273). To opieczętowanie stanowi trwałą gwarancję współudziału w chwale Bożej<sup>8</sup>.

Chrystus jako Głowa Ciała – Kościoła, daje mu udział w swojej godności kapłańskiej i powołuje go jednocześnie do wypełnienia funkcji kapłańskiej<sup>9</sup>. Postawa kapłańska polega na uświadomieniu sobie faktycznego związku stworzeń ze Stwórcą oraz absolutnej zależności stworzenia od Boga Stwórcy, Zbawiciela i Uświęciciela<sup>10</sup>. Stworzenie bowiem oddalając się od Stwórcy obumiera (KDK 36).

Piękny przykład takiej kapłańskiej postawy odnajdujemy w sakramencie małżeństwa, gdzie sami małżonkowie są szafarzami (kapłanami) sprawującymi najświętsze czynności. Kapłan zaś jest tylko urzędowym świadkiem działającym w imię Kościoła. Rodzina jest nazywana Kościołem domowym, otwierającym swoje drzwi na wielką rodzinę Kościoła (KKK 1656-1658). Małżonkowie a potem rodzice modląc się wspólnie sprawują jakby „liturgię domową”. Są oni również dla swoich dzieci pierwszymi zwiastunami wiary i wspólnie uczą praktyki kapłaństwa chrzcielnego przez życie sakramentalne, modlitwę i dziękczynienie, życie świątobliwe, zaparcie się siebie i czynna miłość (KK 10).

Sprawowanie Liturgii jest czynnością całego Chrystusa – Jego Ciała – Kościoła zjednoczonego z Jego Głową. Cała wspólnota jest celebrazem Liturgii (KKK 1140). Widać to najwyraźniej na przykładzie Eucharystii, podczas której kapłani i całe zgromadzenie działają jako członkowie świętej wspólnoty, Kościoła ziemskiego i niebieskiego<sup>11</sup>. Eucharystia zachęca

---

<sup>8</sup> J. AMBAUM, *Tożsamość kapłana*, w: *Kapłaństwo*, red. L. Balter, Poznań-Wrszawa 1988, s. 218.

<sup>9</sup> W. SŁOMKA, *Kapłaństwo laikatu a świecka droga świętości*, *Roczniki Teologiczno-Kanoniczne* 20(1973)3, s. 56-57.

<sup>10</sup> W. SŁOMKA, *Kapłaństwo laikatu a świecka droga świętości*, *Roczniki Teologiczno-Kanoniczne* 20(1973)3, s. 64.

<sup>11</sup> J.L. MARTIN, *Celebrować we wspólnocie z całym Kościołem*, *Communio* 14(1994)3, s. 61.

wszystkich wiernych w niej uczestniczących do aktywnego w niej udziału to znaczy, aby sami się stali żertwą ofiarną i jej ofiarnikami<sup>12</sup>.

Kościół zachęca wiernych świeckich do czynnego udziału w Liturgii, zwłaszcza w Eucharystii. Odpowiednie funkcje i role określone są przez prawo kanoniczne i inne szczegółowe przepisy. Wszyscy powinni ich przestrzegać, aby był zachowany porządek, harmonia i tożsamość każdego rodzaju powołania. Aktywność wiernych świeckich powinna być wpisana w hierarchiczną strukturę Kościoła, to znaczy powinna być „zgodna z duchem prawdziwej *communio*, który każe uznać i oceniać znaczenie wzajemnych relacji i zależności między członkami Kościoła, aby uniknąć egalitaryzmu, który pozbawia ich tożsamości”<sup>13</sup>. Kapłaństwo powszechne bez kapłaństwa służebnego nie wystarcza, aby w sposób pewny zbliżyć się do Boga. Potrzebuje pośrednictwa sakramentalnego, w którym kapłan działający *in persona Christi* zaniesie wszystkie radości i trudy człowieka przed tron Boga Ojca. Ofiarom duchowym bez pośrednictwa Chrystusa brakuje skuteczności i dlatego kapłaństwo wspólne wiernych ukazuje się nam w chwale i pokorze<sup>14</sup>. Kapłani zjednoczeni z całym ludem sprawują świętą liturgię. Wierni nie są tylko asystentami świętych czynności ale „współcelebransami”. Całe zgromadzenie jest „liturgiem”, każdy według swej funkcji, ale „w jedności Ducha, który działa we wszystkich” (KKK 1144).

### 3. Powołanie do kapłaństwa służebnego

Wspólnota Kościoła potrzebuje wyświęconych kapłanów, którzy działając *in persona Christi Capitis* stają rozdawcami dóbr należnych całemu ludowi, uświęcając go i wspierając w tym, by całe jego życie stało się kultem oddawanym Ojcu w prawdzie i Duchu Świętym<sup>15</sup>. Oba rodzaje kapłaństwa są sobie podporządkowane, stanowią jedno Ciało Mistyczne, które powołane jest do wypełnienia jednego posłannictwa (DA 2, 6). Pomimo braku wielu powołań kapłańskich w świecie, Kościół trwa w nadziei, że Bóg nie pozostawi swojej wspólnoty bez opieki pasterzy, którzy będą ją gromadzili i prowadzili (PDV 1). Kościół nieustannie dziękuje Bogu i modli się o dalsze

---

<sup>12</sup> E. OZOROWSKI, *Eucharystia w nauce i praktyce Kościoła katolickiego*, Poznań 1990, s. 270.

<sup>13</sup> F. MORGALIA, *Pozytywna rola świeckich w misji Kościoła*, L'Osservatore Romano wyd. pol. 19(1998)12, s. 46.

<sup>14</sup> A. SUSKI, *Kapłaństwo powszechne i urzędowe według Nowego Testamentu*, w: *Kapłan pośród ludu kapłańskiego*, red. W. Słomka, Lublin 1993, s. 20.

<sup>15</sup> J.L. MARTIN, *Celebrować we wspólnocie z całym Kościołem*, *Communio* 14(1994)3 s. 63.

powołania kapłańskie, ponieważ od nich zależy odnowa Kościoła. Według Jana Pawła II każde powołanie do służby Bożej wzbudza radość biskupa, a ich brak zawsze budzi troskę i niepokój<sup>16</sup>.

Na rodzicach spoczywa poważna odpowiedzialność wzbudzenia i uszanowania rodzącego się powołania kapłańskiego, które powinni przyjąć z radością i wdzięcznością. Pierwszym powołaniem chrześcijanina jest pójście za Jezusem. Poprzez przykład swego pobożnego życia oraz naukę modlitwy rodzice uczą miłości do Boga i Kościoła, to jest podstawa każdego powołania (KKK 2205). Jan Paweł II pisząc o swoim ojcu wspominał, że nigdy nie rozmawiali o powołaniu kapłańskim, ale przykład jego życia był jakimś pierwszym duchowym seminarium<sup>17</sup>. Rodzice są jedną z pierwszych pomocy we właściwym odebraniu głosu Boga Ojca, który prowadzi do podporządkowania się Duchowi Świętemu i ufnemu służeniu Kościołowi (KKK 131).

Nikt nie może sam pójść na służbę Bożą (KKK 1578). Chrystus sam wybrał swoich Apostołów i uczniów: „nie wyście Mnie wybrali, ale ja was wybrałem...” (J 15,16). Dziś również Chrystus powołuje ludzi na swoją służbę. Ze względu na wolną i suwerenną decyzję Boga, która jest dla człowieka darem łaski, nie wolno pojmować kapłaństwa jako zwykłego ludzkiego wyróżnienia, a misji szafarza jako wybranej przez samego człowieka drogi życiowej (PDV 36). Przypominamy słowa św. Pawła: „On nas wybawił i wezwał świętym powołaniem nie na podstawie naszych czynów, lecz stosownie do własnego postanowienia i łaski, która nam została dana w Chrystusie Jezusie przed wiecznymi czasami” (2Tym 1,9). Powołanie kapłańskie jest wielką tajemnicą, darem i misterium szczególnej wymiany pomiędzy Bogiem i człowiekiem.

Kapłan powołany jest sprawowania czynności kultowych, pastoralnych i posługi słowa. Naśladuje on Chrystusa w jego potrójnej funkcji: kapłańskiej, pasterskiej i prorockiej. Sobór Watykański II przypomniał, że wykonywanie czynności kultowych, a zwłaszcza sprawowanie Eucharystii należy do głównych i najwznioślejszych obowiązków kapłańskich (KK 28; DK 2, 13)<sup>18</sup>. Reformatorzy protestanczy poważnie ograniczyli charakter ofiarniczy funkcji kapłańskiej koncentrując się na posłudze Słowa i odpowiedzialności

---

<sup>16</sup> JAN PAWEŁ II, *Dar i Tajemnica*, Kraków 1996, s. 94.

<sup>17</sup> JAN PAWEŁ II, *Dar i Tajemnica*, Kraków 1996, s. 7.

<sup>18</sup> J. GALOT, *Postać kapłana w świetle Soboru Watykańskiego II*, w: *Kapłaństwo*, red. L. Balter, Poznań-Warszawa 1988, s. 279.



pasterskiej<sup>19</sup>. Kapłan jest pokornym narzędziem w rękach Chrystusa oraz znakiem Ducha Świętego, który wyznaczył go i udzielił mu władzy przez włożenie rąk biskupa (KKK 1573). Chrystus nadal działa w swoim Kościele przez biskupów, którzy są następcami Apostołów (KK 21).

Kapłan na mocy sakramentu święceń działa „w osobie Chrystusa-Głowy” (*In persona Christi Capitis*), ale także „w imieniu całego Kościoła” (*In persona Ecclesiae*). Podczas liturgii kapłan uobecnia w sposób szczególny Chrystusa i Kościół (KKK 1548-1553). Każdy kapłan działa *in persona Christi* dzięki specjalnemu charyzmatowi kapłaństwa służebnego, dzięki niezatartemu znakowi przekazanemu w sakramencie święceń kapłańskich. W ten sposób kapłan wstawia się za całym Kościołem, uczestnicząc we wstawianictwie Syna Najwyższego Kapłana, wobec Ojca w jedności z Duchem Świętym<sup>20</sup>.

Życie kapłana powinno być przeniknięte świadomością, że jest kapłanem Jezusa Chrystusa, Głowy i Pasterza, który został wybrany do tej posługi bez szczególnej jego zasługi (Hbr 5,4). Ten wybór świadczy o miłości Jezusa Chrystusa do kapłana, a miłość ta domaga się odwzajemnienia.

#### 4. Posługa kapłaństwa służebnego

Chrystus sam wybrał Dwunastu Apostołów, przekazał im władzę oraz zapewnił, że pozostanie z nimi aż do skończenia świata (Mt 28,20). Będąc świadomi swoich zadań wobec Kościoła oraz obietnic Chrystusowych, Apostołowie zatroszczyli się o ustanowienie swoich następców (KKK 860). Katechizm Kościoła Katolickiego przypomina, że biskupi są następcami Apostołów z ustanowienia Bożego jako pasterze Kościoła (KKK 862). Nikt nie może sam siebie upoważnić do głoszenia Ewangelii, ani nikt nie może sobie udzielić łaski – musi być ona otrzymana i ofiarowana (KKK 875). Powołanie na urząd kapłana (biskupa lub prezbitera) dokonuje się podczas modlitwy przez znak nałożonych rąk (Dz 6,6). Poprzez gest nałożonych rąk i wypowiedane słowa konsekracji udzielana jest łaska Ducha Świętego i zostaje wyciśnięte znamię, które pozwala przejąć rolę samego Chrystusa, Mistrza, Pasterza i Kapłana (KKK 1555-1558).

---

<sup>19</sup> M. THURIAN, *Tożsamość kapłana*, Kraków 1996, s. 7.

<sup>20</sup> M. THURIAN, *Tożsamość kapłana*, Kraków 1996, s. 72.



Oczywiście wiemy, że sakrament posługi apostołskiej obejmuje trzy stopnie: episkopat, prezbiterat i diakonat<sup>21</sup>. We wszystkich tych obrzędach występuje gest nałożenia rąk wynikający z sukcesji apostołskiej. Nikt sam nie może nakładać rąk bez łączności z Życiem i Tradycją Kościoła<sup>22</sup>. Każdemu stopniowi sakramentu święceń przypisana jest odpowiednia funkcja Chrystusa Kapłana. „Diakoniat daje wyświęconemu udział w nauczaniu, prezbiterat w uświęcaniu, a biskupstwo we władzy pasterskiej Chrystusa<sup>23</sup>.”

W hierarchicznym urzędzie kapłaństwa łączą się dwa aspekty: służby i posłuszeństwa. Urząd kapłański zostaje powierzony tylko w jedności z papieżem i z kolegium biskupów, a szczególnie z biskupem własnej diecezji, którym należy się synowska cześć i posłuszeństwo przyrządzone w obrzędzie święceń kapłańskich (DK 8). To posłuszeństwo pomaga kapłanowi w powierzonej mu władzy nad Ludem Bożym. Ten, kto potrafi dochować posłuszeństwa w Chrystusie, umie wymagać posłuszeństwa od innych (PDV 28). Bóg powołuje do swojej służby ludzi posłusznych jego Słowu i ma upodobanie w ludziach wykonujących jego polecenia bez zastrzeżeń<sup>24</sup>. Maryja wzór posłuszeństwa Słowu Odwiecznemu uczy każdego kapłana, jak należy wykonywać polecenia Jej boskiego Syna. Przykładem takiej postawy był Jan Paweł II, który przyjął zawołanie „Totus Tuus”, jako hołd złożony Maryi i zawsze szedł jej śladem<sup>25</sup>.

Kapłan jako sługa Dobrego Pasterza jest powołany do przewodzenia Ludem Bożym tak, aby ten odnalazł żywe źródło życia Bożego (DK 4-6). Kapłan jawi się jako pierwszy człowiek gotowy wejść do Królestwa Bożego, przechodząc przez niebezpieczną ziemię jako duchowy przewodnik (KKK 2683). Kapłan opiera swoją posługę na miłości, która jest na wzór tej, którą objawił nam Chrystus (J 10,11-17). Taką miłością kapłan miłuje biskupa, braci w kapłaństwie i cały Lud Boży. Taka jedność i ofiarna miłość jest odbiciem i świadectwem komunii Osób Bożych (KKK 877). Owoce i sukcesy duszpasterskich trudów „rodzą się na podłożu świętości kapłańskich serc”<sup>26</sup>.

List do Hebrajczyków przypomina, że każdy kapłan jest wzięty z ludu i dla ludzi jest ustanowiony (Hbr 5,1). Jego powołanie jest nastawione na

<sup>21</sup> J. NOWAK, *Trójstopniowość sakramentu święceń*, w: *Kapłaństwo*, red. L. Balter, Poznań-Warszawa 1988, s. 60-61.

<sup>22</sup> J. RATZINGER, *Nauka Kościoła o „sacramentum ordinis”*, w: *Kapłaństwo*, red. L. Balter, Poznań-Warszawa 1988, s. 72.

<sup>23</sup> L. BALTER, *Kapłaństwo Ludu Bożego*, Warszawa 1982, s. 257.

<sup>24</sup> J. RATZINGER, *Studzy Waszej Radości*, Wrocław 1990, s. 100-101.

<sup>25</sup> JAN PAWEŁ II, *Dar i Tajemnica*, Kraków 1996, s. 31.

<sup>26</sup> JAN PAWEŁ II, *Dar i Tajemnica*, Kraków 1996, s. 86.

służenie innym ludziom. Konsekracja kapłańska wydziela kapłana z Ludu Bożego, ale go nie izoluje i nie odłącza. Wręcz przeciwnie, do innych należy odtąd całe jego życie, czas, praca i cała działalność, jego radości i cierpienia<sup>27</sup>. Kapłan nie zachowuje niczego zazdrośnie dla siebie. Powinien pozostać czystym, ubogim i posłusznym, aby móc spełniać to, czego nikt sam z siebie zrealizować nie może: odpuszczać grzechy, konsekrować chleb i wino (KKK 1579).

Kapłan jest także sługą Słowa. Powinien on w sposób autentyczny głosić Ewangelię Chrystusową i wskazywać na Niego a nie na siebie, wówczas stanie się „nieużytecznym sługą”, który wypełnia owocnie swoje zadanie (Łk 17,6-10). Kapłan musi przyłączyć sercem do Słowa Bożego tak, aby nie stał się „próżnym głosi-cielem Słowa Bożego na zewnątrz, nie będąc jego słuchaczem” (KO 24). Kapłan sam musi się zachwycić się Słowem, aby ten zachwyt dotknął nie tylko jego, ale i innych słuchaczy i aby wszyscy nawrócili się i uwierzyli. Pierwszym wierzącym jest kapłan, który wie, że proklamuje słowa nie swoje, lecz Tego, który go posłał. Kapłan ma świadomość, że jako pierwszy powinien być ciągle ewangelizowany (PDV 26).

Kapłan świadomy swoich braków i grzechów jest też szafarzem Bożego Miłosierdzia w sakramencie pokuty. Kapłan powinien zadbać o osobiste oczyszczenie, zanim zacznie oczyszczać innych (KKK 1589). Powinien być również przekonany osobiście, co do wagi i potrzeby tego sakramentu, który nie może zostać zastąpiony przez żadną ludzką naukę czy technikę<sup>28</sup>. Kapłan musi najpierw sam zrozumieć, na czym polega kierownictwo duchowe, aby móc posługiwać innym tymże kierownictwem<sup>29</sup>. Tylko ten, kto odczuł ciężar grzechu na sobie, zdoła z prawdziwym współczuciem pochylić się nad penitentem i wyjść mu na spotkanie z otwartymi ramionami. „Człowiek między ludźmi, wierny pomiędzy wiernymi, ochrzczony pomiędzy ochrzczonymi: oto czym pozostanie zawsze i całkowicie kapłan”<sup>30</sup>. Takim wzruszającym i wolnym „więźniem konfesjonau” był św. Jan Maria Vianney, patron roku kapłańskiego. Benedykt XVI stawia go za wzór do naśladowania<sup>31</sup>.

---

<sup>27</sup> J. PASTUSZKA, *Ślužebny charakter kapłaństwa*, w: *Osobowość kapłańska*, red. J. Majka, Wrocław 1976, s. 193.

<sup>28</sup> S. MISIUREK, *Kapłan Chrystusa – ojcem duchownym w posłudze ludowi Bożemu*, w: *Kapłan wśród ludu kapłańskiego*, red. W. Słomka, Lublin 1993, s. 100-101.

<sup>29</sup> F. GRUDNIOK, *Nazwał ich przyjacielmi – rozważania ascetyczno-duszpasterskie*, Katowice 1991, s. 168-170.

<sup>30</sup> D. HENRI, *Z myślą o kapłanach*, Warszawa 1971, s. 118-119.

<sup>31</sup> BENEDYKT XVI, List Jego Świątobliwości Benedykta XVI Na Rozpoczęcie Roku Kapłańskiego z okazji 150. Rocznicy *Dies Natalis* Świętego Proboszcza Z Ars, Watykan 16 czerwca 2009.

Kapłaństwo zostało ustanowione ze względu na Eucharystię i przez nią kapłani najlepiej służą ludziom i wspólnocie Kościoła, poprzez posługę uświęcania (KKK 1551). Kapłani sprawując sakramenty nieustannie obcuja z świętością Boga. Najpełniej jest to uwidocznione w Eucharystii, poprzez którą Bóg stępuje do człowieka. Z tego powodu kapłan jest wezwany, aby stać się świętym i żyć ewangelicznym radykalizmem. Wszyscy ochrzczeni są powołani do świętości, ale Jan Paweł II pisał: „Jeżeli Sobór Watykański II mówi o powszechnym powołaniu do świętości, to w przypadku kapłana trzeba mówić o jakimś szczególnym powołaniu do świętości”<sup>32</sup>. Chrystus i cały Kościół, a przede wszystkim ludzie młodzi potrzebują świętych kapłanów (PDV 19-20).

Posługa kapłańska wiąże się niepodzielnie z życiem w celibacie, który jest znakiem nowego życia i poświęcenia się sprawom Bożym (1Kor 7,32). Celibat przyjęty radosnym sercem zapowiada jasno Królestwo Boże (KKK 1579). Kapłan żyjący w celibacie staje się podobny do Jezusa Chrystusa Dobrego Pasterza i Oblubieńca Kościoła. Żyjąc w stanie bezzęnnym, może on lepiej wykonywać posługę wśród Ludu Bożego, będąc bardziej dyspozycyjnym w każdym czasie. Wyrzeczenie się małżeństwa dla Królestwa Bożego (Mt 19,12) staje się dla niego przyczynkiem do miłości niepodzielnej, która poprowadzi do posługi kapłańskiej we wszystkim dla wszystkich (1Kor 9,22). Aby sprostać wszystkim wymaganiom (moralnym, duszpasterskim, i duchowym) celibatu kapłańskiego, konieczna staje się pokorna i pełna ufności modlitwa.

## Zakończenie

Rozpoczęty w czerwcu 2009 rok kapłański sprzyja refleksji na temat kapłaństwa oraz roli miejsca kapłana w Kościele i społeczeństwie. Nauczanie ostatnich papieży rzuca nowe światło na to zagadnienie. Potrzebna jest pozytywna refleksja na temat kapłaństwa, która potrafi ukazać piękno tego rodzaju powołania do służby Bożej. Miejsce i rolę kapłana możemy rozważać tylko w świetle wiary. Wydaje się, że kryzys związany z malejącą ilością powołań kapłańskich możemy przezwyciężyć tylko przez powrót do źródła, czyli do samego Chrystusa. Taka jest wymowa Listu Papieża Benedykta XVI na początek roku kapłańskiego (2009). Pokazuje on przykład św. Jana Marii Vianneya, jako gorliwego pasterza związanego na trwale z konfesjo-

---

<sup>32</sup> JAN PAWEŁ II, *Dar i Tajemnica*, Kraków 1996, s. 86.

nałem i ołtarzem, które są miejscami określającymi najgłębszą tożsamość kapłańską.

Kapłan jest budowniczym mostów pomiędzy Bogiem i wspólnotą ludzi wybranych przez Chrystusa i uświęcanych przez Ducha. Misji i roli kapłana nie wolno zubażać, biorąc pod uwagę wyłącznie jej ziemski charakter i jej doczesną funkcję we wspólnocie. Kapłan jawi się jako jeden z koniecznych elementów *communio* wspólnoty chrześcijańskiej, która polega na przenikaniu się i wymianie miłości (KKK 221). Powołaniu kapłańskiemu można pomóc poprzez otoczenie go miłością Bożą. Kapłan odnajdzie swoje właściwe miejsce w Kościele, gdy odnajdzie je w sercach swoich wiernych, którzy go ukochają szczerą miłością. On sam nosi w swoim sercu również nakaz miłości i kocha Boga oraz wszystkich ludzi miłością, która przybiera różne oblicza.

## LE SERVICE SACERDOTALE EN EGLISE

### RÉSUMÉ

Le Pape Benoit XVI a prononcé 19 juin 2009 L'Année sacerdotale en Église. Le patron de cette Année sacerdotale a été proclamé s. Jean Marie Vianney. Dans cet article nous avons présenté quelques pansés positifs au sujet du rôle du prêtre dans l'Église. Nous avons rappelé qu'il n'y a qu'un seul Prêtre le Christ et nous tous sommes seulement ses serviteurs. Tous les chrétiens par le sacrement du baptême reçoivent une dignité sacerdotale par laquelle ils participent dans le culte de l'Église. Mais le sacerdoce commun ne peut exister sans ministères. Pour cette raison le Christ appelle les hommes pour servir dans sa communauté comme de prêtres. Ce service est un service d'amour qui prend forme des trois fonctions : pastorale, prophétique et sacerdotale.